

Leefbaar Capelle
Begrotingsbehandeling 2023
14 november 2022

“Denkend aan Holland zie ik breede rivieren traag door oneindig laagland gaan,”

Voorzitter,

Deze tekst kennen velen van ons als het begin van het gedicht van Hendrik Marsman, Herinneringen aan Holland, voor het eerst in 1936 gepubliceerd. Het gedicht gaat over het Nederlandse landschap en de strijd tegen het water.

Het begin van het gedicht doet bij mij een beeld vormen van een idyllisch plaatje waarin het leven voortkabbelt, het leven goed is.

Het gedicht eindigt echter met dat *“de zon in de wolken wordt gesmoord en het water met zijn eeuwige rampen wordt gevreesd en gehoord”*.

Voorzitter,
Denkend aan Capelle.....

.....zie ik een positieve begroting met ambitie in crisistijd ontstaan.....

En die begroting 2023 is nu aan de orde.

Een begroting die getalsmatig er positief uitziet. Zowel als meerjarenbegroting, alsook de doorkijk naar de opvolgende jaren geven een goed beeld. De jaren 2029 en 2030 in de doorkijk staan negatief.

Deze stand van zaken bij het opstellen van deze begroting kan tot tevredenheid stemmen. Capelle doet het financieel goed en we presenteren een sluitende begroting. Het financiële landschap van Capelle ziet er mooi uit.

Toch blijft er een pas op de plaats noodzakelijk bij het bekijken van de cijfers. Kijkende naar de financiële kerngetallen zien we dat het EMU saldo een negatief saldo laat zien. Dit betekent dat er meer geld uit onze gemeentelijke portemonnee gaat dan dat erin komt.

De schuldenquote, ofwel de bedragen die wij lenen om zaken te betalen, loopt vergelijkbaar op.

De kasstroom en de hoeveelheid geleend geld gaan hand in hand.

De opmerking van het college dat voorzichtigheid en terughoudendheid wenselijk is, ondersteunen wij als Leefbaar Capelle. Dit is de basis van een financiële gezonde gemeente en dat is ook nodig om de lokale lasten zo laag als mogelijk te houden voor onze Capellenaren.

Voorzitter, Leefbaar Capelle complimenteert het college en de ambtelijke organisatie om in de eerste begroting van dit college al een groot aantal wensen uit het Capels Akkoord in deze begroting te verwerken.

Een aantal zaken hebben betrekking op veiligheid. Een onderwerp waar Leefbaar Capelle veel waarde aan hecht. Onze wethouder Veiligheid is hier dan ook al jaren dagelijks mee bezig.

Veiligheid is een lastig gegeven, veel is subjectief en moeilijk in cijfers te meten. Alle maatregelen die genomen kunnen worden om Capellenaren een veilig Capelle te kunnen bieden zijn dan ook een goede zaak.

Incidenten leren ons dat de maatschappij hard kan zijn. Dat vele jongeren ondermeer kunnen denken dat het dragen van een (steek)wapen kan bijdragen aan hun

gevoel van veiligheid vinden wij een verkeerde tendens. Voorzitter, ik zal hier niet inhoudelijk refereren aan het afgelopen steekincident aangezien de beantwoording van onze artikel 38 vragen nog niet afgerond is.

Wel dienen we oog en oor te houden voor veiligheid en geweld en het dragen van wapens. En wat Leefbaar Capelle betreft dienen alle mogelijke middelen ingezet te worden om dit te bestrijden en te voorkomen.

Denkend aan Capelle.....

ik kom op ambitie,

De begroting laat met alle beleidsvoorstellen en de nu al reeds opgenomen zaken uit het Capels Akkoord een grote ambitie zien. Een ambitie waarbij we voor de uitvoering zeker ook onze maatschappelijke partners nodig hebben.

Maar niet alleen deze. Een belangrijk deel wordt door onze eigen organisatie uitgevoerd.

Een opmerking die ik al vaker gemaakt heb vanuit Leefbaar Capelle betreft onze organisatie.

Er liggen vele werkzaamheden te wachten, maar tegelijkertijd constateren wij ook dat ook Capelle als werkgever te maken heeft met krapte op de arbeidsmarkt.

Voorzitter, de raad gaat niet inhoudelijk over het personeel, maar waar wij wel over gaan is het budget bedrijfsvoering. Vanuit deze post maak ik nogmaals onze zorgen aan u kenbaar en spreek de wens uit dat u goed nadenkt hoe Capelle aan den IJssel zich als een aantrekkelijke werkgever kan blijven manifesteren.

Capelle is zeker geen slechte werkgever, ik denk dat wij eerder mogen stellen dat Capelle een goede leerschool is. Dit moeten we zeker vasthouden, het maakt Capelle uniek, maar de vraag in goed werkgeverschap en de uitdaging is nu hoe maken wij onszelf nog aantrekkelijker om onze medewerkers ook vast te houden.

Als wij daar een rol in kunnen spelen als raad weet dan dat wij altijd bereid zijn daartoe om met u en de gemeentesecretaris van gedachte te wisselen.

Wij kunnen als bestuur nog zoveel besluiten, het zijn uiteindelijk de medewerkers die het moeten gaan vertalen naar de uitvoering en daarmee een onmisbare schakel.

Denkend aan Capelle.....

Zie ik een stad waar voldoende woningen een uitdaging zijn. Capelle is een stukje dichtst bevolkt Nederland. We staan hierbij in het proces van een aantal belangrijke zaken die het kunnen blijven wonen in Capelle betreffen. Het ontwikkelen van de nieuwe woonwijk op het Rivium zal uiteindelijk het laatste grote stuk ontwikkeling zijn. Er is gewoon geen verdere ruimte voor nieuwe grootschalige ontwikkeling. Dit betekent dat wij de woningbehoefte in Capelle aan den IJssel van morgen goed in beeld moeten krijgen. Hierbij spelen zeker demografische gegevens een belangrijke rol. Juist bij deze opgave is integraal denken en handelen een belangrijk gegeven.

Met alleen woningen ben je er niet.

Welke richting gaan wij op qua inwoners, wat kan de stad aan, maar zeker ook wat zijn de wensen en noden van de Capellenaar? Wat hebben we nodig op dit moment, maar zeker ook hoe gaan wij kijken naar de korte en verre termijn. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan hoe worden wij ouder in Capelle. Wat is er nodig. Voorzitter ik heb daar nu niet het antwoord op, maar ik wil wel aangegeven dat het essentieel is dat jongeren en ouderen, speerpunten uit het Capels Akkoord, hierbij worden betrokken. Betrek de 50-ers van nu, de

ouderen van de toekomst, zeker ook in de behoefte vraag voor de toekomst.

Mobiliteit en bereikbaarheid zijn hierbij een zeer belangrijk gegeven. Hoe houden we Capelle aangesloten aan de rest van Rijnmond en daarbuiten, maar zeker ook hoe houden we Capelle onderling verbonden.

Ook hier ligt een uitdaging. We denken hierbij aan de MIRT en de Algea-corridor en we blijven het college hierbij ook graag ondersteunen om vanuit de regio het beste voor Capelle te laten ontstaan.

Deelscooters kunnen een bijdrage leveren aan de interne mobiliteit. Een proef loopt op dit moment in Capelle en deze zal geëvalueerd worden voordat er over voortzetting wordt besloten.

Voor de beeldvorming is het wel belangrijk voor Leefbaar Capelle om te weten op basis van welke afspraken en ijkpunten de huidige proef wordt gehouden.

Capellenaren spreken raadsleden hierop aan. Wij hebben reeds enige tijd geleden gevraagd deze afspraken aan de raad bekend te maken en we verwachten deze dan ook nu onverwijld te mogen ontvangen.

Denkend aan Capelle.....

Ik zie een stad waarbij door de jaren heen innovatief en creatief gedacht en geacteerd is op het gebied van zorg en welzijn. Capelse methoden worden ook in den lande overgenomen.

De afgelopen corona jaren hebben echter laten zien dat velen ook mentaal hiervan een klap van gekregen hebben, zeker ook de jongeren.

Koningin Maxima heeft aan het mentaal welzijn aandacht besteed door ondermeer een open brief te publiceren. Motto in haar brief is blijven praten, praten, praten.

Geestelijk welzijn van onze jongeren, jong volwassenen, maar ook volwassenen is een belangrijk goed. Het is goed dat wij als Capelle ook op dit vlak actief inzetten. Juist de jongeren zijn de toekomst van Capelle. En op hen in het bijzonder moeten we zuinig op zijn.

Voorzitter,

Dit is een goede plaats is het betoog om een woord van dank, waardering uit te spreken voor al die instellingen op het gebied van welzijn en zorg die dag in dag uit bezig zijn op dit vlak van welzijn en zorg in het algemeen. Zij zijn smeermiddel in de maatschappij. Wij kunnen ons dat niet genoeg realiseren hoe belangrijk

deze instellingen, verenigingen, stichtingen etc zijn voor de samenleving als geheel.

Dus Leefbaar Capelle neemt de pet af en zegt een welgemeend DANK!!

Denkend aan Capelle.....

Zie ik ook een stad getroffen door crisis.

Corona is nog steeds niet weg en de gevolgen nog steeds voelbaar,
Oorlog in de Oekraïne trekt een grote wissel op de wereld op veel gebied. Ook voelbaar in Nederland en ook in Capelle.

Op de eerste plaats de oorlogsvluchtelingen, ontdaan door oorlog van huis en haard. Ook in Capelle zijn opvangplekken gerealiseerd, zowel op gemeentelijk- als op particulier initiatief. Slechts weinigen kennen nog uit eigen ervaring het gevoel om door oorlog verdreven te worden.

Ondermeer deze oorlog heeft ook geleid tot financiële crisis, inflatie is torenhoog en ook de energieprijzen zijn tot recordhoogtes gestegen.

De rijksoverheid heeft reeds een aantal maatregelen genomen om voor de inwoners het mogelijk te maken het hoofd te bieden aan deze crisis. Dit zal echter niet genoeg zijn en het is te hoog over gevlogen.

Ook Capellenaren zijn door de crisis getroffen.

Het college heeft in de voorbereiding van deze begroting gemeend een financieel gebaar te willen maken naar Capelle. Dit door een bedrag van ruim 4,6

miljoen beschikbaar te stellen als een extraatje aan de Capelse huishoudens. Hiermee geeft het college aan ook in deze moeilijke tijd iets voor de Capellenaar met noden te willen doen.

De fractie van Leefbaar Capelle en zeker ook de raad stelt dit gebaar zeer op prijs. We danken het college dan ook voor deze mogelijkheid.

Nader denkend over dit mooie gebaar, in het licht van de crisissituatie die momenteel heerst, vindt Leefbaar Capelle dat een gerichte aanpak en maatwerk op basis van behoefte, wenselijker is.

Het uit te keren bedrag is eenmalig geld en in onze beleving gaat de financiële situatie er niet beter op worden. Afgelopen week zijn ondermeer ook de premies voor de zorgverzekeringen bekend geworden en ook deze laten een behoorlijke stijging zien. Dit zal voor velen betekenen dat de financiële crisis nog meer voelbaar wordt en maatwerk juist dan meer dan ooit gewenst is. Juist op deze manier kan deze bijdrage meer opleveren voor de Capellenaren.

Hoewel wij dus het voorstel van het college zeer dankbaar ontvangen en dit zeker gunnen aan Capellenaren met financiële problemen door ondermeer de energiecrisis, willen wij graag toch een

nuancering en ombuiging in dit voorstel aanbrengen om het bedrag ten volle tot zijn recht te laten komen.

Leefbaar Capelle heeft het initiatief genomen om een amendement in te dienen om gerichtere aanpak te ontwikkelen en dit in een later stadium in besluitvorming aan de raad voor te leggen.

Dit amendement wordt mede ingediend door:

1
1
1
1
1
1

Voorzitter de overwegingen geven duidelijk de waardering voor het collegevoorstel aan, maar ook de wens in de raad om dit geld met een gerichtere aanpak te besteden komt hier tot uitdrukking.

Ik zal het amendement niet in zijn geheel voorlezen, maar mij beperken tot het besluit:

AMENDEMENT

“Geen eenmalige compensatie zonder effect”

De gemeenteraad van Capelle aan den IJssel, in vergadering bijeen op 14 november 2022, behandelende agendapunt 6: De begroting 2023,

overwegende dat:

- De raad zich terdege bewust is van de crisis die in deze uitzonderlijke tijden ook onze Capellenaren raken;
- Ondersteunende maatregelen vanuit de gemeente ter ondersteuning in deze crisis wenselijk worden geacht;
- De ter besluitvorming voorgelegde begroting 2023 een begrotingsoverschot laat zien;
- Het college voorstelt om een bedrag van €4.610.000 beschikbaar te stellen aan Capelse huishoudens via een eenmalig extraatje te verrekenen met de aanslag gemeentelijke lasten;
- Een groot deel van de Capelse huishoudens deze gemeentelijke lasten door middel van een 10-maandelijkse incasso voldoet;
- De commissieleden Bestuur, Veiligheid en Middelen in de vergadering van 31 oktober j.l. vraagtekens zetten bij de effectiviteit van de beleidskeuze om éénmalig 4.6 miljoen uit het exploitatieresultaat uit te keren als extraatje aan inwoners van Capelle;
- Uit de beantwoording van de Wethouder tijdens deze zelfde commissie BVM van 31 oktober j.l. duidelijk werd dat het college heeft gekozen maar voor het gebaar als eenmalig extraatje en dat dit de snelste manier leek om dit bij alle Capellenaren te krijgen;
- De begroting 2023 een eenmalig begrotingsoverschot laat zien, maar dat er meer en andere keuzes te maken zijn om Capellenaren te ondersteunen;
- Daarbij wordt opgemerkt dat instellingen en ondernemers in Capelle geen voordeel hebben bij eenmalige bijdrage;
- Doelmatigheid en effectiviteit ook door de raad als belangrijk wordt geacht bij het inzetten van dit eenmalig overschot;
- Het college de ruimte heeft om de omstandigheden in beeld te brengen, in aanvulling op de aanpak financiële bestaanszekerheid zoals deze onder meer in de themabijeenkomst van 31 oktober j.l. zijn gepresenteerd;

besluit:

- Beslispunt 2 van het raadsvoorstel aangaande het vaststellen van de begroting 2023 als volgt te wijzigen :
De beleidsbegroting en de financiële begroting van de begroting 2023 vast te stellen, met dien verstande dat
 - wijzigingsvoorstel 0.12; “Eenmalige compensatie 2023” vervalt waarbij het resultaat van 4.610 wordt verwerkt in het exploitatieresultaat van 2023.
 - het college wordt opgedragen om (in overleg met de raad) gerichte voorstellen te ontwikkelen voor de doelgroep die door de crisis getroffen wordt;
 - Voorstellen en financiële gevolgen van deze gerichte voorstellen worden verwerkt in een algemene begrotingswijziging welke zo spoedig mogelijk doch uiterlijk bij raad van april 2023 aan raad ter besluitvorming wordt voorgelegd.

En gaat over tot de orde van de dag.

Voorzitter,

Ik dien dit amendement hierbij graag in.

Voorzitter, de donkere dagen zijn aangekomen en u als college hebt voor de periode van november /december reeds in een thema-avond een aantal stappen aangegeven die het college nog dit jaar zou willen doen in het kader van de crisis.

In het kader van warmte en geestelijk welzijn, wilt u wellicht ook eens nadenken over open inlooppunten in alle wijken, voor wat warmte, een kop koffie of soep en een goed gesprek. Hiertoe zouden we natuurlijk ook het gemeentehuis kunnen inrichten. Dit uiteraard aanvullend op alle goede zaken die ondermeer in de huizen en huiskamers van de wijk al plaatsvinden. Leg uw oor ook hier te luisteren voor de noden van Capelle.

Het is een “gratis” suggestie.

Denkend aan Capelle.....

Zie ik een mooie stad die er op bestuurlijk vlak goed voorstaat. De financiën zijn nog steeds op orde. Er blijven altijd wensen en uitdagingen.

Overige fracties zullen nog met moties en amendementen komen. Ik zal daar namens Leefbaar Capelle in 2^e termijn daar waar wij dat nodig achten een reactie op geven.

Voorzitter, Denkend aan Capelle.....

Ik zie een raad, college en organisatie die de schouders wil blijven zetten onder de stad en haar Capellenaren en voorzitter dat kan niet ander dan tot tevredenheid en instemming leiden.

“Denkend aan Holland zie ik breede rivieren traag door oneindig laagland gaan,

Capelle aan den IJssel, 14 november 2022

Fractie Leefbaar Capelle

Cor Schaatsbergen- Fractievoorzitter